

Collegevoorstel

Zaak : Haalbaarheidsstudie fietsbrug Vrachelen-Zwaaikom
Zaaknummer : 276464

gemeente **Oosterhout**

Datum: 2 april 2021	Auteur: Menno Schreuders	Bereikbaar 14 0162
Status: Openbaar	Team: Buiten Projecten	Handtekening

Onderwerp:
Haalbaarheidsstudie fietsbrug Zwaaikom-Vrachelen

Geraadpleegde vakgebieden:

Mobiliteit
RO/stedelijke ontwikkeling
Duurzaamheid

Conclusie raadpleging: Men is akkoord.

Communicatie: ja d.m.v.: geen

Bijlagen:

- Brief door college
- Brief aan gemeenteraad
- Brief beantwoording vragen ex art 41
- Nota voor de raad
- Overige bijlagen: Rapport Haalbaarheidsstudie

Behandeling in / door: **Datum:** **Aard behandeling:**

- Raad
- Ondernemingsraad

Portefeuillehouder

Piena

Geheimhouding op	Titel	Grondslag art. 10 Wob	Tot wanneer	Moet raad bekrachtigen?

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 276464 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 2 april 2021	Openbaar	Bis-nummer:
Onderwerp: Haalbaarheidsstudie fietsbrug Zwaaiikom-Vrachelen		

Voorstel:

- De haalbaarheidsstudie voor de fietsbrug Zwaaiikom-Vrachelen wordt toegevoegd aan de integrale afweging van de uitvoeringsagenda mobiliteitsvisie.
- Het college adviseert de gemeenteraad de fietsbrug geen prioriteit te geven en niet op te nemen in de uiteindelijke uitvoeringsagenda.

Samenvatting (circa 10 regels)

De haalbaarheidsstudie naar de fietsbrug tussen Zwaaiikom en Vrachelen is afgerond. Geconcludeerd wordt dat een fietsbrug technisch en landschappelijk haalbaar is op deze locatie. Wet- en regelgeving vanuit Rijkswaterstaat en het Waterschap Brabantse Delta maken dat de realisatie van de fietsbrug relatief kostbaar is. Afhankelijk van de uitvoering van de brug moet rekening gehouden worden met een investering van € 8,0 miljoen euro voor een sobere variant.

Aanleiding

Gewerkt wordt aan de ontwikkeling van de nieuwe woonwijk Zwaaiikom en de bijbehorende inrichting van het eiland. Tijdens de collegespecial van 6 juli 2020 over de fietsbrug Vrachelen-Zwaaiikom is besloten tot uitvoering van een haalbaarheidsstudie, zodat in het definitieve ontwerp voor het eiland Zwaaiikom rekening gehouden kan worden met de eventuele inpassing van de fietsbrug. Dit volgt ook uit het amendement dat op 17 mei 2017 door de gemeenteraad is aangenomen. Het amendement vraagt om onderzoek naar de volgende onderdelen:

1. De meerwaarde van de fietsbrug op langere termijn in de totale ontwikkeling van de Zwaaiikom en bredere stadsontwikkeling bezien wordt;
2. De eisen van de brug (waaronder breedte van de brug en de aanrijroute op het eiland) kritisch bezien worden en waar mogelijk versoerd worden en op basis hiervan een nieuwe kostenraming gemaakt wordt;
3. De aanlegkosten worden afgewogen in relatie tot de stand van de grondexploitatie Zwaaiikom, Contreie en reserves Infrastructurale Werken op dat moment.
4. Mogelijke (provinciale) subsidies verkend zijn en bijdragen vanuit het bedrijfsleven, toerisme en recreatie in beeld zijn (crowdfunding, toeristisch fonds);
5. Mogelijke financiële bijdragen van ontwikkelende partijen op het eiland en vaste wal;

In 2019 is de mobiliteitsvisie Oosterhout vastgesteld. De mobiliteitsvisie wordt uitgewerkt naar een (meerjaren) uitvoerings- en investeringsagenda. Voor de prioritering van de investeringsagenda mobiliteit worden de verschillende mogelijke infrastructurele investeringen tegen elkaar afgewogen. De voorliggende haalbaarheidsstudie naar de fietsbrug vormt hier input voor.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

- Gesproken is met Rijkswaterstaat (RWS) en waterschap Brabantse Delta.
- De fietsersbond en de buurtpreventiegroep Vrachelen zijn tijdens het onderzoek enkele malen geïnformeerd over voortgang en uitkomsten op hoofdlijnen. De eerder gedeelde input van deze partijen is waar relevant gedeeld met de onderzoekers.

Het onderzoek bestaat uit:

- Beleidsmatige beschouwing (welke voordelen kan de fietsbrug hebben op thema's als gezondheid, mobiliteit, etc.?)
- Locatieonderzoek (bestemmingsplan en context)
- Onderzoek naar wet- en regelgeving (vaarwegenrichtlijnen, regelgeving waterschap, etc.)
- Ontwerpen en referentiebruggen
- (SKK-)Kostenramingen

Wat willen we gaan doen?

In 2017 heeft de raad verzocht in 2022 met een nieuw voorstel te komen over de aanleg van de fietsbrug tussen Zwaaiikom en Vrachelen. Gezien de huidige woningbouwontwikkeling op het eiland Zwaaiikom is een haalbaarheidsonderzoek eerder uitgevoerd. Daarin zijn de belangrijkste elementen uit het amendement meegenomen (zie aanleiding).

De haalbaarheidsstudie maakt een integrale afweging mogelijk tussen deze fietsbrug en overige mobiliteitsinvesteringen. Deze afweging maakt de gemeenteraad in mei met de uitvoeringsagenda Mobiliteit.

Argumenten voor en tegen

Conclusie van het haalbaarheidsonderzoek is dat de realisatie van een fietsbrug technisch en ruimtelijk/landschappelijk mogelijk is, maar een significante investering met zich meebrengt. De basisvariant (een vakwerkbrug) zal minimaal € 8,0 miljoen kosten. Een meer gebruikelijke variant (boogbrug) zal minimaal € 12,8 miljoen kosten. Dit is wanneer uitgegaan wordt van de bestaande vaarwegenrichtlijnen van RWS en prijzen inclusief BTW.

De oorzaak voor deze hoge kosten is gelegen in de regelgeving die hoort bij het realiseren van een brug op deze locatie. Doordat dit een vaarweg klasse V (en na de sluis klasse IV) is, worden er hoge eisen gesteld aan veiligheid, doorvaarhoogte en vrije zichtlijnen.

Dit heeft allereerst tot gevolg dat er geen pijlers in het water mogen staan om de brug te ondersteunen. Hierdoor moet de brug uit één overspanning bestaan van ca 90 meter. Die is enkel te realiseren in staal. Een brug in staal is veel duurder dan een betonnen variant.

Ook is door de doorvaarhoogte van 9,1 meter een lange aanrijroute noodzakelijk om het hoogteverschil te overbruggen. Dit werkt sterk kosten verhogend.

RWS heeft na overleg aangegeven dat een doorvaarhoogte van 7 meter voldoende is, in plaats van de door de richtlijn vaarwegen vereiste 9,1 meter. De reden daarvan is dat de klasse V vaarweg na de sluis overgaat in een klasse IV vaarweg. Het verschil in hoogte zorgt voor een verlaging van het investeringsbedrag van circa €1,7 mln.

Op dit moment zijn er geen subsidieregelingen bekend waar een beroep op gedaan kan worden voor de ontwikkeling en realisatie van een dergelijke fietsbrug.

Geen onderzoek is gedaan naar de opties voor crowdfunding en bijdragen van overige (private) partijen of fondsen. Gezien de minimale hoogte van de investering voor het realiseren van de fietsbrug is het realistisch te veronderstellen dat het overgrote deel daarvan voor rekening van de gemeente Oosterhout komt. Voor de besluitvorming over het doen van deze investering adviseren we daarom onzekere andere financieringsmogelijkheden niet mee te laten wegen.

Maatschappelijke baten

In de Toekomstvisie 2030 en Mobiliteitsvisie 2019 heeft het gebruik van de fiets binnen Oosterhout prioriteit gekregen. De realisatie van goede verbindingen wordt als noodzakelijk gezien om de potentie

van het fietsgebruik te benutten. De fietsbrug kan hier praktisch gezien aan bijdragen, maar ook in symbolische zin. Met de fietsbrug laat de gemeente Oosterhout symbolisch zien dat fietsen hoge prioriteit heeft. Het stimuleren van het fietsgebruik in plaats van auto is goed voor de gezondheid van de inwoners en is tevens duurzaam doordat de uitstoot van uitlaatgassen verminderd.

De fietsbrug zorgt voor een betrouwbare reistijd, omdat eventuele openstaande bruggen vermeden worden. Overigens is de reistijd niet of nauwelijks sneller door de lange benodigde aanrijroute en het te overstijgen hoogteverschil.

De stijgende verkoop van e-bikes en scooters (en toekomstverwachtingen) zorgt er wel voor dat de te nemen helling een niet al te groot probleem hoeft te vormen.

Een fietsbrug op deze locatie kan zorgen voor een verbinding tussen de stadsdelen (en omliggende dorpen). Uiteraard heeft de fietsbrug een recreatieve waarde. Wijkbewoners van Vrachelen en Zwaai kom zullen fysiek elkaar makkelijker ontmoeten en versterkt zo de sociale cohesie.

De fietsbrug zorgt ook voor een hogere verkeersveiligheid op het traject, omdat fietsers in tegenstelling tot de andere routes, minder kruisingen met gemotoriseerd verkeer hebben. De inpassing op deze locatie is technisch en landschappelijk haalbaar. Wel moet rekening gehouden worden met een pluk Natuur Netwerk Brabant aan de kant van Vrachelen. Ook de lange en enigszins afgelegen aanrijroute aan beide zijden is een aandachtspunt, vooral in het kader van (sociale) veiligheid.

Afweging van argumenten voor en tegen?

Voorgesteld wordt om de fietsbrug op te nemen in de lijst met mogelijke investeringsprojecten voor de uitvoeringsagenda van de Mobiliteitsvisie, zodat een integrale afweging voor investeringen gemaakt kan worden met andere gewenste infrastructurele projecten. De uitvoeringsagenda wordt in mei 2021 door de raad worden behandeld.

De gemeenteraad wordt daarbij geadviseerd de fietsbrug geen prioriteit te geven en niet op te nemen in de uiteindelijke uitvoeringsagenda. De maatschappelijke baten wegen daarvoor onvoldoende op tegen de hoogte van de benodigde investering.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?

Afhankelijk van de gekozen uitvoering van de fietsbrug vergt realisatie een investering van minimaal € 8 mln. (vakwerkbrug) of € 12,8 mln. (boogbrug). De investering valt €1,7 mln. lager uit wanneer uitgegaan wordt van een brug met een doorvaarthoogte van 7 meter in plaats van 9,1 meter.

Deze ramingen zijn opgesteld door Antea Group, waarbij is gewerkt met de algemeen gangbare Standaard Systematiek voor Kostenramingen (SKK). Enkele jaren geleden is door Bos en Witteveen ook een kostenraming gemaakt voor de realisatie van de brug. Deze raming viel veel lager uit met circa € 4,7 mln. (incl. BTW) De raming van Bos en Witteveen is gebaseerd op andere uitgangspunten en verouderde wet- en regelgeving en prijspeil 2014. Zo zijn de eisen vanuit bijvoorbeeld RWS in de 'Richtlijnen Vaarwegen' afgelopen jaren aangescherpt.

Sinds begin 2021 bestaat de Nationale Bruggenbank van RWS. Daar worden bruggen aangeboden die vervangen/verwijderd worden, maar nog geruime tijd mee kunnen. Op dit moment wordt daar geen passende brug aangeboden.

Risico's?

De fietsbrug Zwaaiikom-Vrachelen is een langlopend dossier welke de nadrukkelijke aandacht heeft van bewonersgroep Vrachelen en de fietsersbond Oosterhout. Bij hen is in het verleden de indruk gewekt dat de fietsbrug er gaat komen. Definitief afzien van de fietsbrug zal op flinke weerstand stuiten.

Communicatie

Niet van toepassing op dit moment.